

**MESTO
BANSKÁ BYSTRICA**

**ROZPOČET
MESTA BANSKÁ BYSTRICA
NA ROKY 2023-2025**

ÚVODNÁ SPRÁVA

Bilancie a východiská k návrhu rozpočtu 2023 - 2025

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2023 – 2025 bol zostavený v súlade s platnými právnymi predpismi:

- ✓ zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- ✓ zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákonom č. 597/2004 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákonom č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov na skládke,
- ✓ zákonom č. 460/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ✓ návrhom rozpočtu verejnej správy na roky 2023 - 2025, atď.

Zásady rozpočtového hospodárenia Mesta Banská Bystrica č. ZD 12/2020, schválené uznesením č. 500/2020 - MsZ zo dňa 23.06.2020 (vrátane dodatkov), taktiež upravujú zostavenie rozpočtu v podmienkach Mesta Banská Bystrica (ďalej len „Mesta“).

Výsledkom rokovaní je zostavenie rozpočtu, v ktorom sú zahrnuté, okrem legislatívnych a zmluvných povinností, aj rozvojové aktivity, ktoré sú plnením Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja 2015 - 2023, schváleného uznesením č. 232/2015 – MsZ zo dňa 22. septembra 2015 a tzv. „registra investícií Mesta Banská Bystrica“.

Východiskami pre zostavenie návrhu rozpočtu boli najmä:

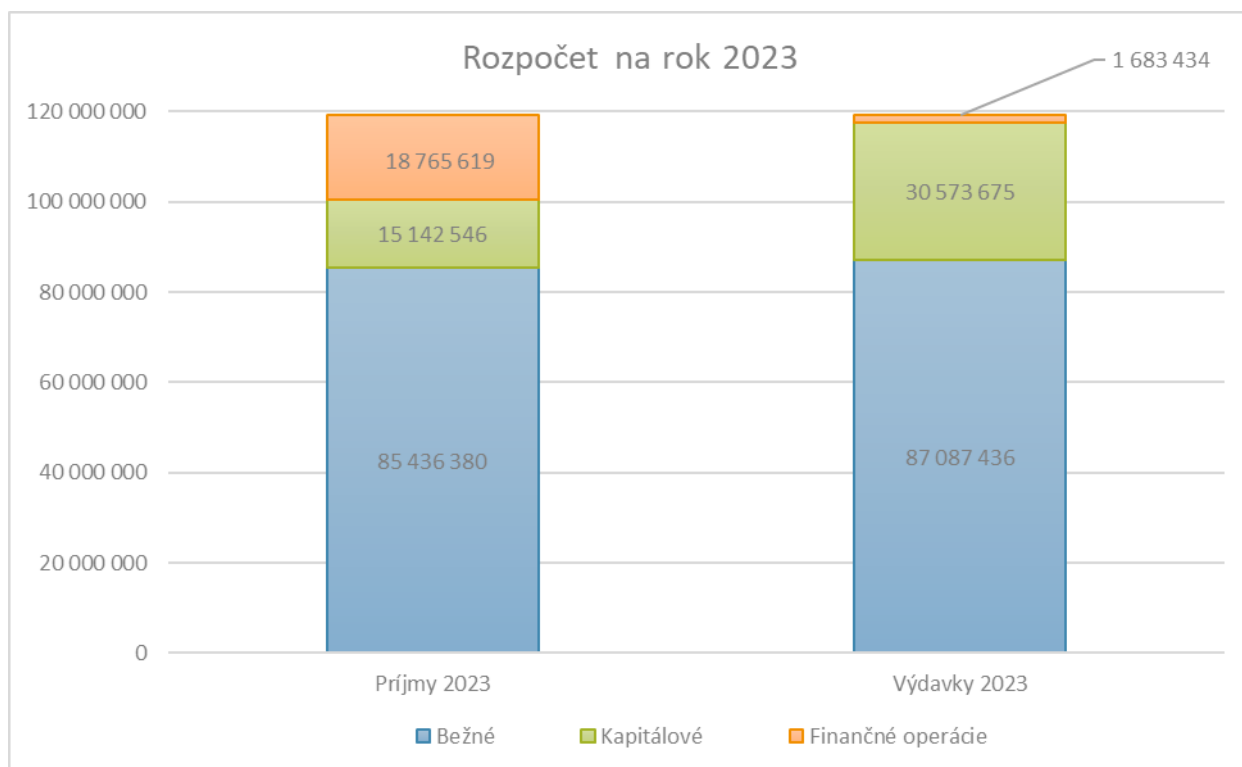
- ✓ výnos dane z príjmov fyzických osôb prognózovaný v návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025, so 70 %-ným podielom pre obce, ktorý bol schválený novelou zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ✓ zákon č. 135/1961 Zb. (cestný zákon) v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- ✓ zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.,
- ✓ zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ✓ zákonník práce v platnom znení,
- ✓ zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v z. n. p.,
- ✓ zákon č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v z. n. p.,
- ✓ výška očakávaných nenávratných finančných prostriedkov z EÚ a ŠR,
- ✓ výška transferov zo štátneho rozpočtu,
- ✓ kapitálové príjmy z nakladania s majetkom mesta,
- ✓ zapojenie prostriedkov z peňažných fondov,
- ✓ schválené úverové krytie investícií,
- ✓ vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ návrh nariadenia vlády SR, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Rozpočet Mesta na roky 2023 - 2025 bol pred jeho prerokovaním v mestskom zastupiteľstve predložený hlavnému kontrolórovi Mesta Banská Bystrica za účelom vypracovania odborného stanoviska. Rovnako bol predložený na rokovaniach komisií mestského zastupiteľstva v priebehu mesiacov november a december 2022.

Materiál k návrhu rozpočtu na roky 2023 - 2025 bol zverejnený na úradnej tabuli Mesta Banská Bystrica pred jeho prerokovaním mestským zastupiteľstvom dňa 25.11.2022. V zmysle § 9 ods. 2 Zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znp. bol materiál k návrhu rozpočtu zverejnený na pripomienkovanie v lehote od 25. novembra do 05. decembra 2022 (vrátane).

Rozpočet Mesta Banská Bystrica na roky 2023 - 2025

Rozpočet Mesta Banská Bystrica na rok 2023 je zostavený ako vyrovnaný.

Rozpočet na rok 2023 sa zostavoval v časovom období, v ktorom stále pretrváva ekonomická kríza spôsobená pandémiou koronavírusu. Vojnový konflikt na Ukrajine spustil energetickú krízu, ktorá má rozsiahle dopady na celosvetovú ekonomiku. **S rekordnou infláciou dochádza k zvýšeniu cien v celom spektre tovarov a služieb.**

Okrem uvedeného pociťujeme **v roku 2022 negatívne dopady** na rozpočet mesta, a to napríklad aj:

- 350 € odmeny podľa kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa
- 3% valorizácia platových taríf podľa kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa
- 500 € odmeny podľa kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa
- nárast cien energií a pohonných hmôt s prepadom počtu cestujúcich znamená dopad na stratu vo verejnom záujme
- novela zákona o financovaní školstva podmieňuje nárast výdavkov z podielových daní pre neštátne školské zariadenia
- nárast ceny plynu
- nárast ceny elektrickej energie, v porovnaní s rokom 2021 približne na úrovni 2násobku (mimo distribúcie),
- dofinancovanie stravných jednotiek nad rámec nepostačujúcich stanovených stravovacích pásiem,
- ceny vstupov investícií

V dňoch prípravy materiálu k návrhu rozpočtu poslanci NR SR prerokovávali vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predmetný návrh zákona so zmenami a doplnkami hovorí o **daňovom bonuse** vo výške 140 Eur, ktorý si po schválení budú môcť uplatniť pracujúci rodičia detí do 18. rokov. Spolu s rodinnými prídavkami na dieťa vo výške 60 Eur by mal od nového roka „dostať“ rodič na jedno dieťa sumu 200 Eur.

Pre samosprávy to ale znamená obrovské negatívne dopady. Znamená to tzv. roztvorenie nožníc medzi prudko narastajúcimi výdavkami a utlmovanými príjmami samospráv. Takýmto spôsobom sa celoplošne zhorší dostupnosť dôležitých služieb pre obyvateľstvo. Školstvo, verejná doprava alebo sociálne zabezpečenie sú službami, ktoré už obyvatelia považujú za štandardné a automatické. Práve tieto služby sú financované z podielových daní. Znamená to, že vplyvom zvýšenia daňového bonusu bude do samospráv prúdiť menej podielových daní, ako do roku 2022.

Očakávané negatívne dopady na rozpočet v roku 2023:

Ustanovenia kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre rok 2023 – verejní zamestnanci +7% a +10%, pedagogickí zamestnanci +10% a +12%

Zvýšenie ceny tepla takmer na dvojnásobok

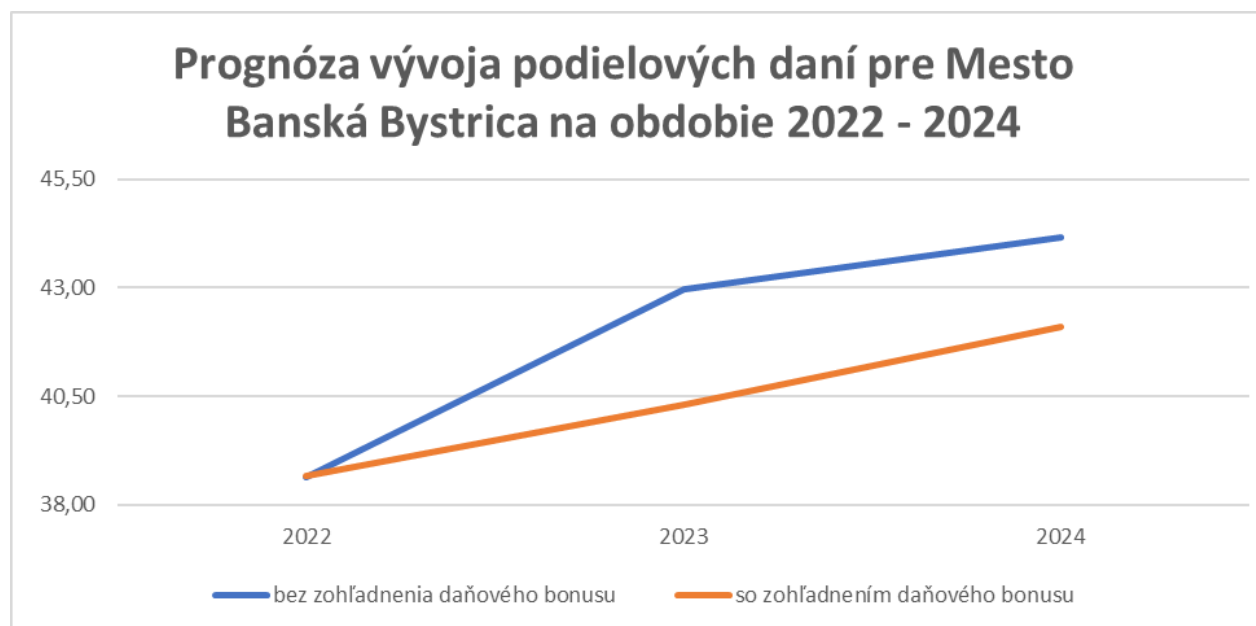
Predpoklad ďalšieho nárastu ceny plynu

Návrh na zmenu nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov s určením novej výšky koeficientov, ktorá zohľadní transformáciu zariadení poradenstva a prevencie od 1. januára 2023

Doprava – strata vo verejnom záujme s dopadom na vyššie ceny energií a PHM

Nárast cien za tovary a služby vplyvom inflácie s dopadom na zmluvné vzťahy s dodávateľmi

Nárast cien investícií

Rozpočet Mesta Banská Bystrica na roky 2023-2025

Samosprávy nechcú zvyšovať dane a poplatky za služby, no budú nútené podniknúť aj nepopulárne opatrenia, aby boli zachované vitálne zákonné a zmluvné povinnosti. Paradoxne bude dochádzať tomu, že navýšenie daňového bonusu na úkor príjmov samospráv nebude znamenať pomoc pre rodiny, ale naopak.

Mesto Banská Bystrica nie je výnimkou. Rozpočet obsahuje aj nepopulárne opatrenia, ktoré podmieňujú zabezpečenie potrebného finančného krytia činností mesta. V praxi to znamená, že novely VZN č. 14/2022 o miestnych daniach a poplatku, č. 15/2022 o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica, č. 6/2022 o úhrade za sociálne služby poskytované mestom Banská Bystrica v znení VZN č.16/2022 a č. 17/2022 o miestnom poplatku za rozvoj sú súčasťou rozpočtu.

Od roku 2024 budú musieť implementovať v svojich rozpočtoch obmedzenia vyplývajúce z dlhovej brzdy štátu. Keďže štátny dlh prekročí 47% HDP v roku 2023, podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti nebudú môcť samosprávy zostaviť schodkový rozpočet bežného a kapitálového rozpočtu.

Znamená to zastavenie investícií a znemožnenie obstarania projektovej prípravy a zabezpečenia spolufinancovania EÚ projektov v novom programovom období. Je tak ohrozené čerpanie prostriedkov z externých zdrojov na rozvoj miest a obcí.

Rozpočet	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	ROZPOČET 2023	ROZPOČET 2024	ROZPOČET 2025
Bežné príjmy	72 694 191	75 063 061	73 618 861	75 506 763	85 436 380	89 965 104	92 554 793
Bežné výdavky	68 906 998	73 077 441	73 618 861	78 862 551	87 087 436	87 754 617	87 751 415
Prebytok / schodok BR	3 787 193	1 985 620	0	-3 355 788	-1 651 056	2 210 487	4 803 378
Kapitálové príjmy	1 867 912	1 238 650	8 031 764	9 089 522	15 142 546	0	0
Kapitálové výdavky	5 893 589	5 820 674	21 444 340	26 065 055	30 573 675	2 210 487	4 803 378
Prebytok / schodok KR	-4 025 677	-4 582 024	-13 412 576	-16 975 533	-15 431 129	-2 210 487	-4 803 378
Finančné operácie príjmy	6 758 099	9 697 252	15 374 026	23 336 699	18 765 619	1 593 078	4 263 043
Finančné operácie výdavky	2 940 669	3 091 019	1 961 450	3 005 378	1 683 434	1 593 078	1 593 466
Prebytok / schodok FO	3 817 429	6 606 232	13 412 576	20 331 321	17 082 185	0	2 669 577
CELKOVÝ prebytok / schodok	3 578 945	4 009 828	0	0	0	0	2 669 577

Bežný rozpočet je zostavený ako **schodkový**, pričom výška schodku bežného rozpočtu je -1 651 056 Eur. Vykazovanie schodkového rozpočtu na rok 2023 umožňuje výnimka zo zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorá umožnila samosprávam krytie bežných výdavkov kapitálovými príjmami, rezervným fondom či bankovými úvermi. Mesto Banská Bystrica použilo na krytie schodku bežného rozpočtu na rok 2023 čiastočné zdroje získané z predaja pozemkov Národnej diaľničnej spoločnosti.

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový, pričom výška schodku je -15 431 129 Eur. Finančné operácie, ktorými zapájajú peňažné fondy a návratné zdroje financovania (napr. prijaté úvery) do rozpočtu sú naviazané aj na kapitálové výdavky, pričom kryjú schodok kapitálového rozpočtu. Finančné operácie, ktoré sú taktiež naviazané na splácanie istín aktuálnych úverov, sú prebytkové, a to vo výške 17 082 185 Eur. Schodok kapitálového rozpočtu je teda krytý kladným výsledkom hospodárenia finančných operácií.

Rozpočet finančných operácií obsahuje zapojenie nasledujúcich prostriedkov, ktorými sú kryté bežné a kapitálové výdavky:

- ✓ účelovo určené prostriedky z minulých rokov (napr. zo štátneho rozpočtu),
- ✓ fond minulých rokov,
- ✓ rezervný fond,
- ✓ úverové prostriedky.

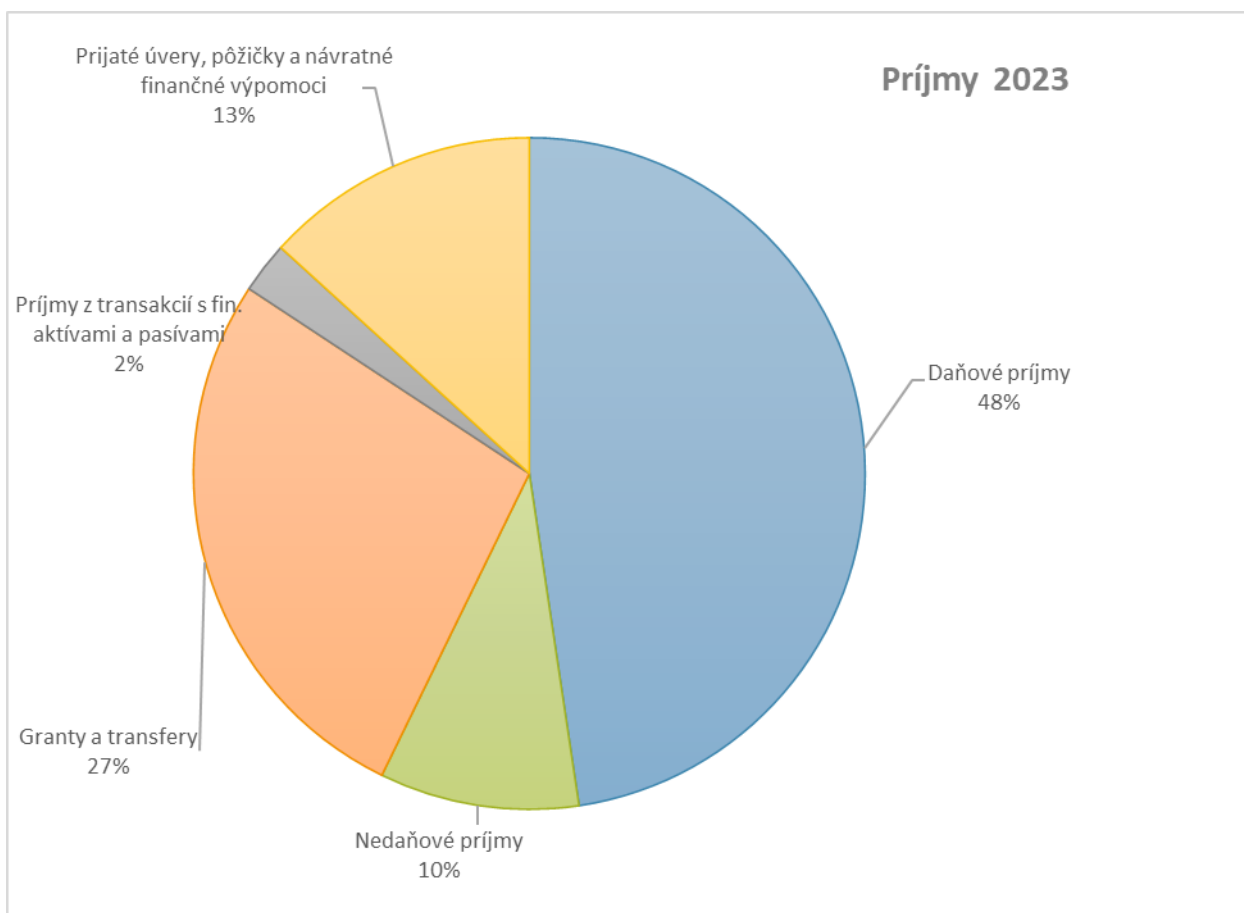
Rozpočet Mesta Banská Bystrica na roky 2023-2025

Rozpočet	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	ROZPOČET 2023	ROZPOČET 2024	ROZPOČET 2025
PRÍJMY	81 320 202	85 998 963	97 024 651	107 932 984	119 344 545	91 558 182	96 817 836
Bežné príjmy	72 694 191	75 063 061	73 618 861	75 506 763	85 436 380	89 965 104	92 554 793
Kapitálové príjmy	1 867 912	1 238 650	8 031 764	9 089 522	15 142 546	0	0
Finančné operácie príjmy	6 758 099	9 697 252	15 374 026	23 336 699	18 765 619	1 593 078	4 263 043
VÝDAVKY	77 741 256	81 989 134	97 024 651	107 932 984	119 344 545	91 558 182	94 148 259
Bežné výdavky	68 906 998	73 077 441	73 618 861	78 862 551	87 087 436	87 754 617	87 751 415
Kapitálové výdavky	5 893 589	5 820 674	21 444 340	26 065 055	30 573 675	2 210 487	4 803 378
Finančné operácie výdavky	2 940 669	3 091 019	1 961 450	3 005 378	1 683 434	1 593 078	1 593 466
Prebytok / schodok BR	3 787 193	1 985 620	0	-3 355 788	-1 651 056	2 210 487	4 803 378
Prebytok / schodok KR	-4 025 677	-4 582 024	-13 412 576	-16 975 533	-15 431 129	-2 210 487	-4 803 378
Prebytok / schodok BR+KR	-238 484	-2 596 404	-13 412 576	-20 331 321	-17 082 185	0	0
Prebytok / schodok FO	3 817 429	6 606 232	13 412 576	20 331 321	17 082 185	0	2 669 577
CELKOVÝ prebytok / schodok	3 578 945	4 009 828	0	0	0	0	2 669 577

Príjmová časť rozpočtu

Na základe východísk k rozpočtu na roky 2023 - 2025 bol zostavený rozpočet príjmovej časti rozpočtu v nasledovnej štruktúre:

Príjmy	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	ROZPOČET 2023	ROZPOČET 2024	ROZPOČET 2025
Daňové príjmy	47 769 925	49 488 175	50 167 155	51 741 197	56 845 735	61 374 459	64 034 148
Nedaňové príjmy	7 234 209	7 074 233	7 532 764	7 847 827	11 462 773	9 183 632	9 113 632
Granty a transfery	19 557 969	19 739 303	23 950 706	25 007 261	32 270 418	19 407 013	19 407 013
Príjmy z finančných transakcií	3 724 448	7 078 564	3 072 279	12 035 090	2 943 627	0	0
Prijaté úvery, finančné výpomoci	3 033 650	2 618 688	12 301 747	11 301 609	15 821 992	1 593 078	4 263 043
	81 320 202	85 998 963	97 024 651	107 932 984	119 344 545	91 558 182	96 817 836

Bežné príjmy podľa hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie

Bežné príjmy	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	ROZPOČET 2023	ROZPOČET 2024	ROZPOČET 2025
Daňové príjmy	47 769 925	49 488 175	50 167 155	51 741 197	56 845 735	61 374 459	64 034 148
Nedaňové príjmy	6 347 446	6 898 825	7 356 044	7 671 107	9 183 632	9 183 632	9 113 632
Granty a transfery	18 576 820	18 676 061	16 095 662	16 094 459	19 407 013	19 407 013	19 407 013
	72 694 191	75 063 061	73 618 861	75 506 763	85 436 380	89 965 104	92 554 793

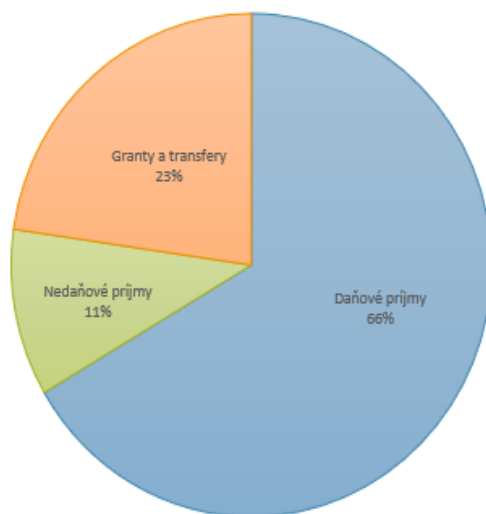
Celkové bežné príjmy na rok 2023 sú v objeme 85,4 mil. €, čo je o 11,8 mil. Eur viac v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022 a o 9,9 mil. Eur viac v porovnaní s očakávanou skutočnosťou 2022.

Rozpočet daňových príjmov vychádza z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025, predpokladaného vývoja výberu miestnych daní a poplatkov, príjmov za poskytnuté služby, z nájmov a z prijatých grantov a transferov. Úroveň daňových príjmov je o 6,7 mil. Eur vyššia ako v schválenom rozpočte roka 2022 a o takmer 5,1 mil. Eur vyššia oproti očakávanej skutočnosti 2022.

Nedaňové príjmy sú prognózované na úrovni cca o 1,5 mil. vyššej ako v roku 2022. Zmena poplatkovej politiky Mesta Banská Bystrica nie je v rámci roku 2022 prognózovaná. Zmenu evidujeme v súvislosti so zánikom „obedov zadarmo“, pričom preddavkové organizácie a rozpočtové organizácie mesta vyberajú za obedy poplatky priamo od rodičov.

Bežné granty a transfery prognózujeme s cca 3,3 mil. nárastom v porovnaní so schváleným rozpočtom a s upraveným rozpočtom 2022.

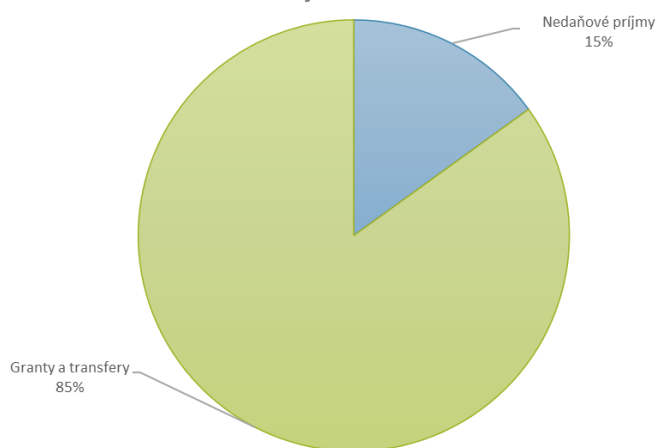
Bežné príjmy 2023 podľa hlavných kategórií ekonomickej klasifikácie

Kapitálové príjmy podľa hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie

Kapitálové príjmy	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	ROZPOČET 2023	ROZPOČET 2024	ROZPOČET 2025
Nedaňové príjmy	886 763	175 408	176 720	176 720	2 279 141	0	0
Granty a transfery	981 149	1 063 242	7 855 044	8 912 802	12 863 405	0	0
	1 867 912	1 238 650	8 031 764	9 089 522	15 142 546	0	0

Kapitálové príjmy 2023 podľa hlavných kategórií ekonomickej klasifikácie

Kapitálové príjmy prognózované na rok 2023 v sume vyše 15 mil. Eur sa skladajú z dvoch hlavných skupín: kapitálových grantov a transferov, ktoré tvoria väčšinu príjmov kapitálového rozpočtu a nedaňových príjmov, v rámci ktorých sa jedná napr. o predaj nepotrebného majetku.

Najväčší nárast zaznamenávame v rámci očakávaných **kapitálových grantov a transferov**, a to vo výške cca 5 mil. Eur v porovnaní so schváleným rozpočtom 2022 o cca 4 mil. Eur viac v porovnaní s očakávanou skutočnosťou 2022.

V rámci **nedaňových príjmov** je prognózovaný nárast, a to z dôvodu príjmu z predaja majetku pozemkov, pričom v porovnaní s rokom 2022 je to o cca 2 mil. Eur viac.

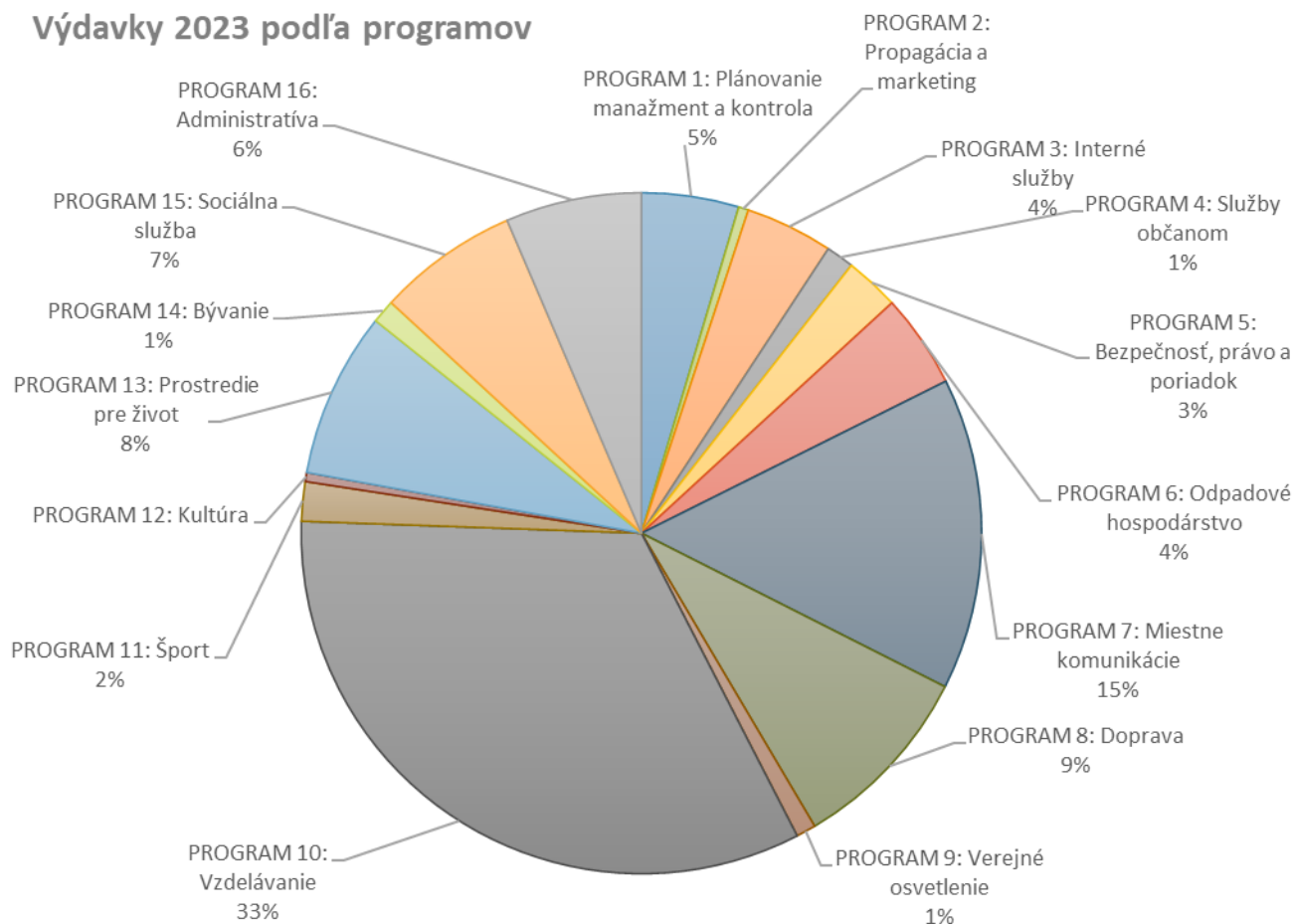
Výdavková časť rozpočtu

Obsahom programového rozpočtu je alokovanie výdavkov na pokrytie širokého spektra činností, a to v celkovom objeme 119 mil. Eur. Počas tvorby rozpočtu bolo potrebné zohľadniť nasledujúce negatívne dopady:

Súčasťou rozpočtu Mesta Banská Bystrica je programový rozpočet (rozpočet výdavkov členených na programy, podprogramy a prvky), ktorý tvorí 16 programov.

Výdavky	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	ROZPOČET 2023	ROZPOČET 2024	ROZPOČET 2025
1. Plánovanie manažment a kontrola	423 549	594 886	972 325	1 165 909	5 516 727	1 373 728	4 743 693
2. Propagácia a marketing	442 581	479 576	493 461	498 235	559 159	559 159	559 159
3. Interné služby	2 466 781	2 568 544	4 279 433	4 772 705	4 972 625	3 293 029	3 292 860
4. Služby občanom	538 942	616 807	1 672 359	2 184 911	1 532 942	649 351	648 852
5. Bezpečnosť, právo a poriadok	2 563 173	2 568 055	2 372 447	2 597 121	3 081 383	2 818 704	2 818 704
6. Odpadové hospodárstvo	4 001 179	4 170 192	4 173 001	4 348 123	5 326 900	5 975 000	5 975 000
7. Miestne komunikácie	3 914 272	7 079 543	15 535 544	17 643 138	17 676 637	6 050 983	5 349 460
8. Doprava	7 177 738	7 219 359	9 553 689	9 753 713	10 799 350	9 795 814	9 611 175
9. Verejné osvetlenie	2 701 349	767 179	1 105 360	1 105 360	1 115 360	1 583 936	1 583 936
10. Vzdelávanie	33 735 057	33 361 433	34 420 295	37 240 662	39 536 482	38 238 164	38 238 087
11. Šport	2 823 960	4 514 929	2 230 989	3 338 664	2 232 921	1 497 312	1 497 107
12. Kultúra	415 795	457 831	583 241	652 400	509 000	497 000	497 000
13. Prostredie pre život	2 379 122	2 618 973	3 882 180	4 338 787	9 391 756	4 015 810	4 099 266
14. Bývanie	280 400	282 037	2 314 102	2 335 927	1 329 512	174 171	173 957
15. Sociálna služba	5 763 118	6 431 221	7 218 730	7 767 035	8 055 317	7 926 326	7 950 308
16. Administratíva	8 114 243	8 258 571	6 217 495	8 190 294	7 708 474	7 109 695	7 109 695
	77 741 256	81 989 134	97 024 651	107 932 984	119 344 545	91 558 182	94 148 259

Výdavky 2023 podľa programov

Prostredníctvom východísk pre zostavenie rozpočtu boli zapracované výdavky programového rozpočtu v roku 2023 najmä s nasledujúcimi dopadmi:

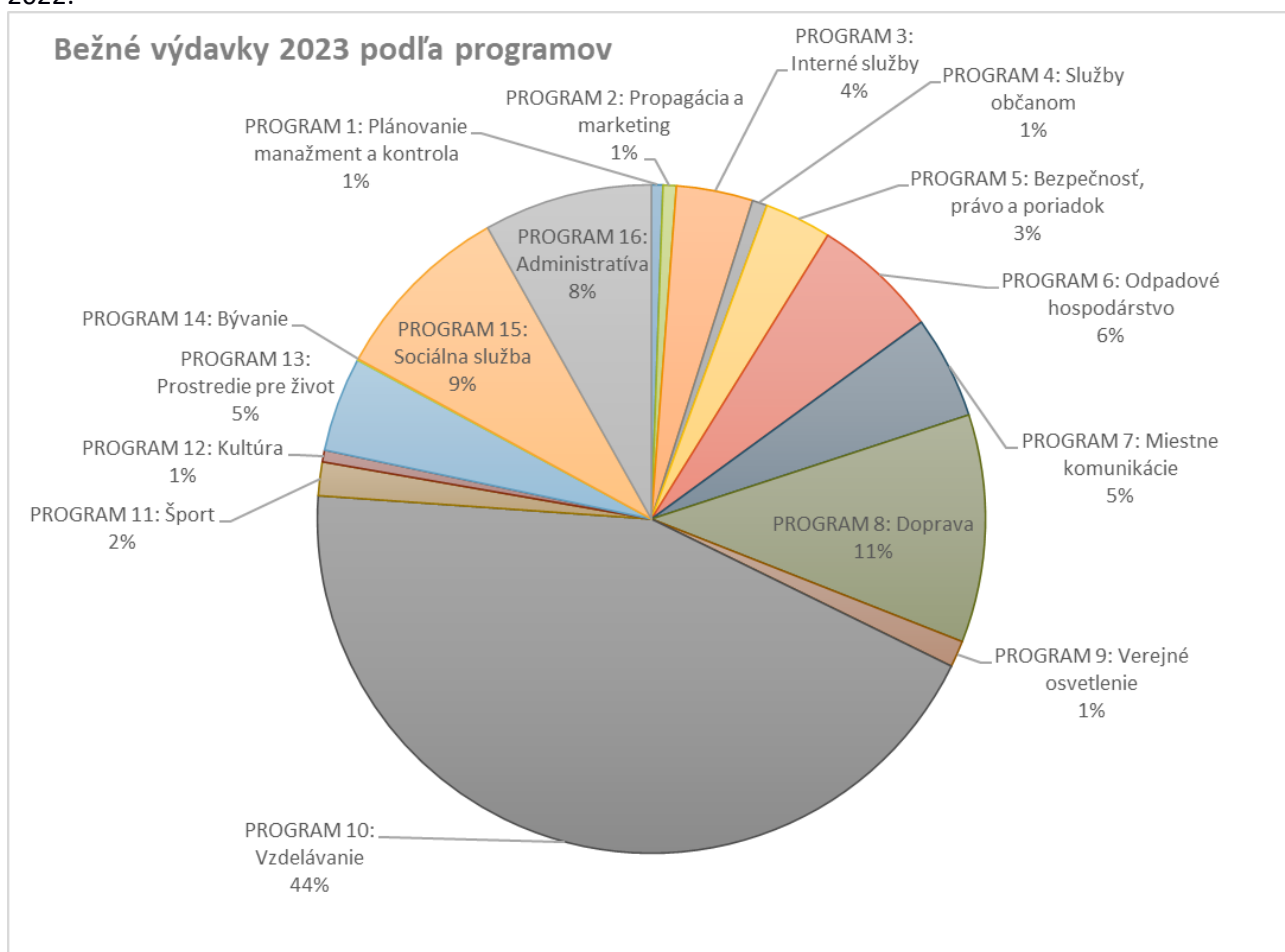
- ✓ **Program 1:** V roku 2023 zaznamenáva tento program nárast objemu prostriedkov vyčlenených na prípravu projektov, ktoré chce mesto realizovať v ďalších rokoch. Včasná príprava projektov v podobe vypracovania projektovej dokumentácie je predpokladom pre úspech pri uchádzaní sa o zdroje z fondov Európskej únie.
- ✓ **Program 2:** Rok 2023 narástol oproti roku 2022 z dôvodu legislatívnych zmien týkajúcich sa zvyšovania plátov zamestnancov v Barbakane a v informačných centrách.
- ✓ **Program 3:** V rámci programu 3 sa okrem zabezpečenia štandardných zmluvných výdavkov plánuje aj štúdiá uskutočniteľnosti fotovoltických opatrení, riešenie stavu havarijného stavu na Rudohorskej ulici a taktiež aj výdavky na zavedenie centrálného úradného doručovania prostredníctvom Slovenskej pošty.
- ✓ **Program 4:** V roku 2022 sa ZAaRES podarilo vysúťažiť dodávateľa na vyhotovenie kremačných pecí. V roku 2023 by malo dôjsť k dokončeniu výstavby a následného uvedenia do prevádzky.
- ✓ **Program 5:** Nárast výdavkov súvisí s plánovaným projektom EÚ „Ochrana verejného zdravia a zníženie dopadov koronavírusovej pandémie“.
- ✓ **Program 6:** Plánujeme vyrovnané hospodárenie odpadového hospodárstva. Nárast výdavkov je spôsobený infláciou.

- ✓ **Program 7:** V roku 2022 mesto plánuje uskutočniť najväčšiu rekonštrukciu ciest a chodníkov na území mesta. V rámci výstavby a obnovy miestnych komunikácií je plánovaná realizácia väčších investícií napr. do výstavby parkoviska na Poľnej, Tatranskej a Starohorskej ulici, či príprava projektových dokumentácií. Jenou z priorít je taktiež riešenie havarijného stavu mostného objektu na Mládežníckej ulici jeho rekonštrukciou. Na jeseň roku 2022 bola zahájená výstavba cyklolávky ponad rýchlostnú cestu R1 v Radvani. Jej ukončenie je plánované v druhom polroku 2023.
- ✓ **Program 8:** Predmetný program obsahuje hlavne výdavky na zabezpečenie výkonov vo verejnom záujme, ktoré mesto vynakladá na zabezpečenie autobusovej a trolejbusovej dopravy. Vyššie príspevky v roku 2023 sú spôsobené predovšetkým nárastom ceny elektrickej energie DPM BB, ktorá zabezpečuje trolejbusovú dopravu.
- ✓ **Program 9:** Tým, že mesto má vysúťaženú cenu elektrickej energie aj pre rok 2023, neočakávame v oblasti verejného osvetlenia žiadny významný nárast v porovnaní s rokom 2022.
- ✓ **Program 10:** Oblasť vzdelávania zaznamenáva najvyšší nárast oproti schválenému rozpočtu z roku 2022. Je to spôsobené predovšetkým nárastom miezd pedagogických zamestnancov a všeobecným nárastom cien. Zvyšuje sa aj počet detí na školách.
- ✓ **Program 11:** Podpora športu v meste vo forme dotácií bude značne obmedzená v roku 2023. Obnoví sa prvok 11.1.1 Zimný štadión, prostredníctvom ktorého bude čiastočne financovaná jeho prevádzka. V oblasti športu sa taktiež plánuje výstavba hokejbalového a skateboardového ihriska.
- ✓ **Program 12:** Výdavky Programu 12 sú smerované hlavne na zabezpečenie kultúrnych podujatí, ako sú Banskobystrické Vianoce, Kultúrne leto či Radvanský jarmok. Dotácie na kultúrne podujatie budú poskytované prostredníctvom dotácií mestských častí v programe 3.
- ✓ **Program 13:** Bežnú starostlivosť o zeleň, mestský mobiliár, detské ihriská a pieskoviská určené pre verejnosť, ale i v areáloch materských škôl vykonáva mestská príspevková organizácia ZAaRES. Došlo k navýšeniu prevádzkového príspevku pre Zaares, a to z dôvodu vyšších prevádzkových nákladov spôsobených valorizáciou platov v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa. Príspevky vrátane prevádzkového príspevku sú súčasťou rozpočtu Mesta. Nárast výdavkov programu 13 však súvisí predovšetkým s investičnými projektami ako „Reakcia na zmenu klímy“, ktorá trvá pre roky 2021 – 24 alebo napr. novým projektom „moderné technológie II“, ktorý je zameraný na budovanie inteligentných miest a regiónov.
- ✓ **Program 14:** Pri riešení novej bytovej výstavby bola vybraná lokalita na Ďumbierskej ulici. Program obsahuje výdavky na projektovú dokumentáciu a realizáciu stavby, na ktoré mesto plánuje čerpať schválený bankový úver a súčasne plánuje požiadať o dotáciu z Ministerstva dopravy a výstavby. Súčasťou rozpočtu výdavkov v programe 14 je plánovaná suma ročných výdavkov potrebných na splácanie pokračujúceho úveru prijatého zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Splátky sú kryté z prijatých nájmov.
- ✓ **Program 15:** Nárast výdavkov v roku 2023 je spôsobený zvyšovaním prevádzkových nákladov na mzdy a energie v jednotlivých strediskách sociálnych služieb. Ďalej je zachované dočerpanie 3X50 tis. na investičné projekty v sociálnej oblasti. V investíciách sa plánuje pokračovať. Konkrétne sa jedná o oddychovú zónu Magnólia, sociálne zariadenia v objekte Komuce na Krivánskej ulici, dokončenie rekonštrukcie objektu Strediska sociálnych služieb na ulici 9. mája. Medzi plánované investície je zaradený projekt Komponent13, pričom projektová dokumentácia bude krytá z prvku 1.2.3 „Projektové plánovanie“.
- ✓ **Program 16:** V rámci predmetného programu evidujeme nárast výdavkov, ktorý vyplýva z valorizácie platových taríf zamestnancov v zmysle platnej kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa. V neposlednom rade sú súčasťou výdavkov predmetného programu napr. aj splátky istín a úrokov aktívnych úverov, alebo napr. aj splátky istiny z titulu vydania bezdôvodného obohatenia uplatneného v súdnom konaní Slovenskou republikou zastúpenou Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky proti Mestu Banská Bystrica, v zmysle dohodnutého splátkového kalendára, ktoré splatnosť končí v roku 2023.

Bežné výdavky podľa programovej štruktúry

Bežné výdavky	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	ROZPOČET 2023	ROZPOČET 2024	ROZPOČET 2025
1. Plánovanie manažment a kontrola	423 549	426 880	644 328	669 440	480 650	480 650	480 650
2. Propagácia a marketing	403 191	408 233	493 461	498 235	559 159	559 159	559 159
3. Interné služby	2 318 211	2 168 215	2 944 292	3 010 655	3 227 135	3 227 013	3 226 844
4. Služby občanom	500 919	479 573	552 719	571 834	568 886	568 781	568 282
5. Bezpečnosť, právo a poriadok	2 510 651	2 547 613	2 344 947	2 494 688	2 818 704	2 818 704	2 818 704
6. Odpadové hospodárstvo	3 999 796	4 151 474	4 173 001	4 348 123	5 326 900	5 975 000	5 975 000
7. Miestne komunikácie	3 279 676	4 580 940	4 063 827	4 256 118	4 339 646	4 340 813	4 339 291
8. Doprava	7 177 312	7 218 881	8 296 134	8 296 434	9 600 553	9 600 537	9 600 510
9. Verejné osvetlenie	827 044	767 179	1 105 360	1 105 360	1 115 360	1 115 360	1 115 360
10. Vzdelávanie	30 763 974	32 227 114	31 925 582	34 210 473	38 192 686	38 192 657	38 192 580
11. Šport	1 903 516	1 899 455	2 000 989	2 000 989	1 416 172	1 416 069	1 415 864
12. Kultúra	324 195	413 404	547 796	566 355	497 000	497 000	497 000
13. Prostredie pre život	2 378 782	2 497 505	2 272 402	2 574 149	3 982 846	3 982 796	3 982 713
14. Bývanie	79 163	143 443	49 138	46 813	54 824	54 373	53 771
15. Sociálna služba	5 636 740	5 946 099	7 009 526	7 316 727	7 806 001	7 826 010	7 825 992
16. Administratíva	6 380 280	7 201 432	5 195 359	6 896 158	7 100 914	7 099 695	7 099 695
	68 906 998	73 077 441	73 618 861	78 862 551	87 087 436	87 754 617	87 751 415

Zabezpečenie základných kompetencií samosprávy má vplyvom zmien legislatívy najpodstatnejšie dopady na rozpočet bežných výdavkov. **Celkové bežné výdavky** na rok 2023 sú v objeme 87,1 mil., čo znamená 13,5 mil. nárast v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022 a 8,2 mil. nárast oproti očakávanej skutočnosti 2022.

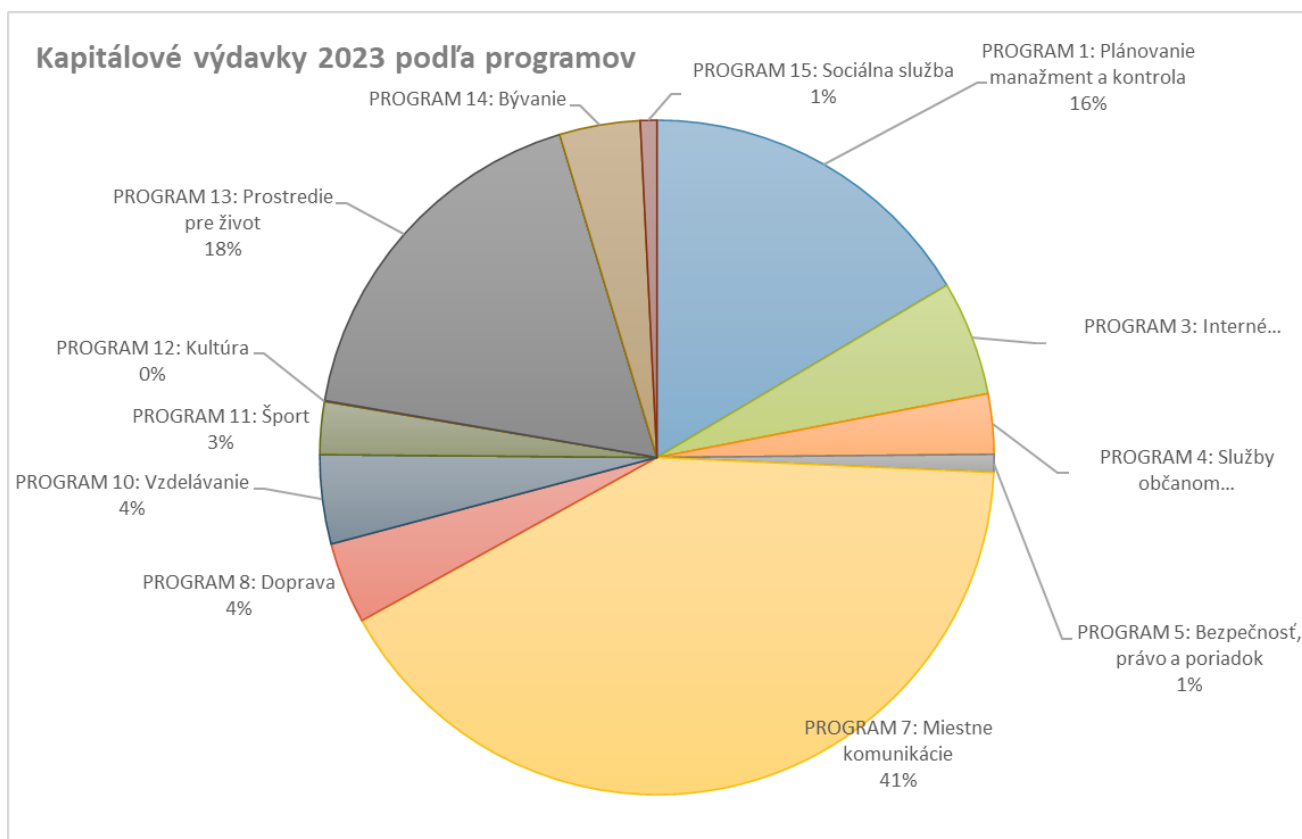
Kapitálové výdavky podľa programovej štruktúry

Vývoj investícií v roku 2022 je priamoúmerne závislý od očakávaných kapitálových príjmov a objemu zapojenia finančných prostriedkov z peňažných fondov, nedočerpaných účelových prostriedkov minulých rokov a prostriedkov z úverov.

Kapitálové výdavky tvoria prevažne výdavky potrebné na realizáciu aktívnych projektov kryté z EŠIF, ŠR, vlastných prostriedkov, či úverov. Celkový rozpočet kapitálových výdavkov je v objeme cca 30,6 mil. Eur. Úvery budú použité aj na investície mimo EÚ projektov, ako je napr. nadobudnutie Domu kultúry, dokončenie rekonštrukcie miestnych komunikácií a chodníkov na území mesta Banská Bystrica. Podrobnejšie informácie o čerpaní úverov na investície obsahuje materiál k úverovej politike mesta. Do rozpočtu na rok 2023 je taktiež posunuté krytie výdavkov z už schváleného úveru, a to na krytie výdavkov spojených s výstavbou nových kremačných pecí. Taktiež súčasťou rozpočtu je potenciálne čerpanie nového úveru na projektovú prípravu a spolufinancovanie pripravovaných projektov v novom programovom období. Jedná sa o investície v oblasti energetickej sebestačnosti, zelené projekty a mnohé iné. Všetky nové investičné zámery budú financované z nových úverov, ktorých prijatie podlieha schváleniu mestským zastupiteľstvom.

Prostriedky minulých rokov budú prioritne využité na financovanie už schválených projektov, napr. na obstaranie projektových dokumentácií na zelené sídliská, či čiastočné financovanie aktívnych projektov.

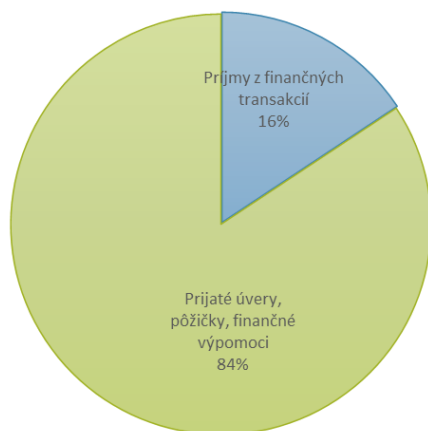
Kapitálové výdavky	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	ROZPOČET 2023	ROZPOČET 2024	ROZPOČET 2025
1. Plánovanie manažment a kontrola	0	168 006	327 997	496 469	5 036 077	893 078	4 263 043
2. Propagácia a marketing	39 390	71 343	0	0	0	0	0
3. Interné služby	134 441	372 070	1 280 054	956 963	1 679 474	0	0
4. Služby občanom	0	61 404	1 043 370	1 536 807	882 986	0	0
5. Bezpečnosť, právo a poriadok	52 522	20 441	27 500	102 433	262 679	0	0
6. Odpadové hospodárstvo	1 382	18 718	0	0	0	0	0
7. Miestne komunikácie	209 808	1 655 416	10 731 731	12 623 106	12 612 454	1 039 797	339 796
8. Doprava	426	478	1 257 555	1 457 279	1 193 465	184 612	0
9. Verejné osvetlenie	1 874 305	0	0	0	0	0	0
10. Vzdelávanie	2 435 028	152 245	2 460 856	2 996 332	1 304 114	0	0
11. Šport	920 444	2 615 474	230 000	1 337 675	772 470	0	0
12. Kultúra	91 599	44 427	35 445	86 045	12 000	0	0
13. Prostredie pre život	340	121 468	1 609 778	1 764 638	5 392 402	0	83 539
14. Bývanie	7 524	0	2 230 850	2 255 000	1 183 554	0	0
15. Sociálna služba	126 378	485 121	209 204	420 308	242 000	93 000	117 000
16. Administratíva	0	34 063	0	32 000	0	0	0
	5 893 589	5 820 674	21 444 340	26 065 055	30 573 675	2 210 487	4 803 378

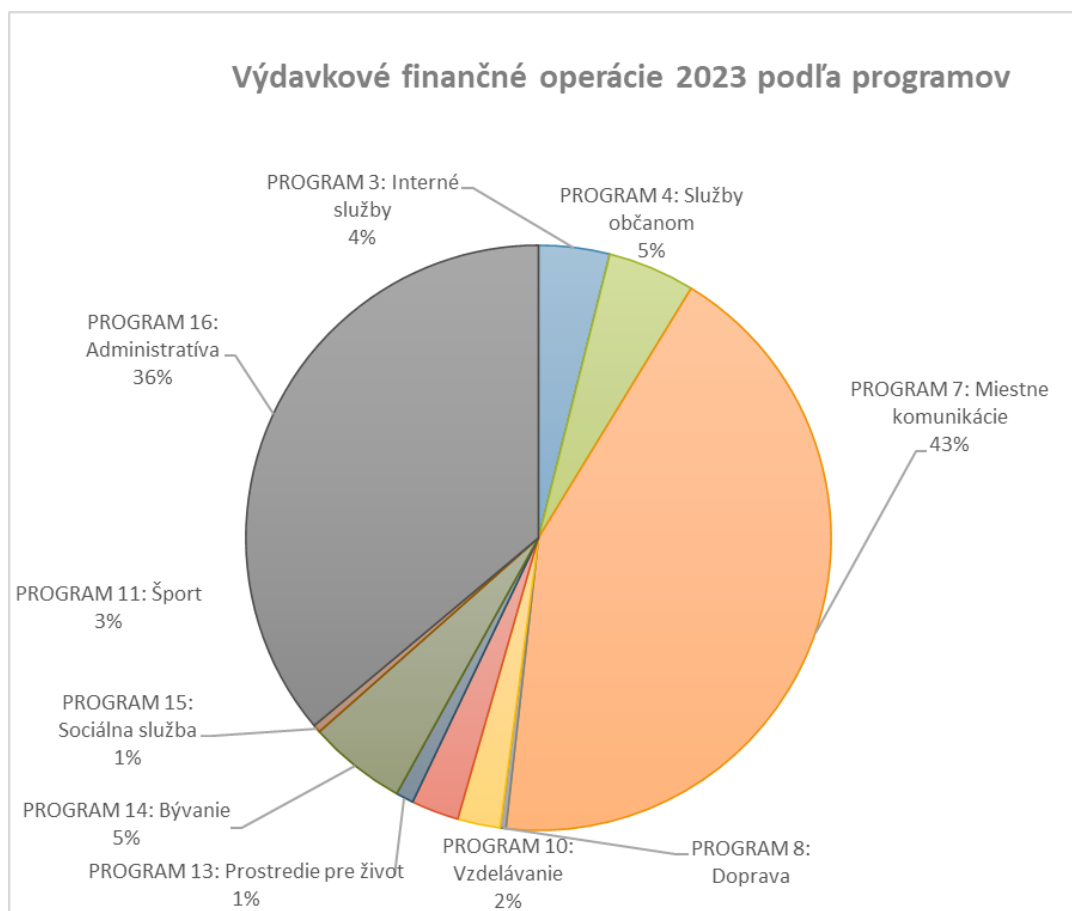
Tuzemské úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci

Príjmové finančné operácie	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	ROZPOČET 2023	ROZPOČET 2024	ROZPOČET 2025
Príjmy z finančných transakcií	3 724 448	7 078 564	3 072 279	12 035 090	2 943 627	0	0
Prijaté úvery, pôžičky, finančné výpomoci	3 033 650	2 618 688	12 301 747	11 301 609	15 821 992	1 593 078	4 263 043
	6 758 099	9 697 252	15 374 026	23 336 699	18 765 619	1 593 078	4 263 043

Príjmové finančné operácie 2023 podľa hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie

Výdavkové finančné operácie	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	ROZPOČET 2023	ROZPOČET 2024	ROZPOČET 2025
3. Interné služby	14 129	28 258	55 087	805 087	66 016	66 016	66 016
4. Služby občanom	38 023	75 830	76 270	76 270	81 070	80 570	80 570
7. Miestne komunikácie	424 787	843 187	739 986	763 914	724 537	670 373	670 373
8. Doprava	0	0	0	0	5 332	10 665	10 665
10. Vzdelávanie	536 055	982 074	33 857	33 857	39 682	45 507	45 507
11. Šport	0	0	0	0	44 279	81 243	81 243
13. Prostredie pre život	0	0	0	0	16 508	33 014	33 014
14. Bývanie	193 712	138 594	34 114	34 114	91 134	119 798	120 186
15. Sociálna služba	0	0	0	30 000	7 316	7 316	7 316
16. Administratíva	1 733 963	1 023 076	1 022 136	1 262 136	607 560	10 000	10 000
	2 940 669	3 091 019	1 961 450	3 005 378	1 683 434	1 593 078	1 593 466

Výdavkové finančné operácie sú splátky istín aktívnych úverov v súlade s uzatvorenými úverovými zmluvami.